

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบเชื่อมญาติของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอ่างทอง เป็น การวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) เพื่อศึกษาถึงสภาพและปัญหาในระบบเชื่อมญาติของ ผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอ่างทอง และเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาระบบเชื่อมญาติของผู้ต้องขัง เรือนจำจังหวัดอ่างทอง โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา
2. การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา
3. การสร้างและทดสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล
6. การดำเนินการสร้างแผนกลยุทธ์
7. การนำเสนอผลการวิจัย

1. ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุตามความมุ่งหมาย ผู้ศึกษาได้กำหนดรายละเอียดของขั้นตอน การดำเนินการศึกษาออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมการวิจัย เป็นขั้นตอนศึกษาเอกสาร ดำเนินการ ข้อมูล สถิติ สภาพ ความสำคัญของปัญหา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด เพื่อสร้างเครื่องมือ สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอคำแนะนำและความเห็นชอบในการจัดทำเค้าโครงสารนิพนธ์ จากคณะกรรมการควบคุมและนำเสนอเค้าโครงสารนิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบดำเนินการต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นจากขั้นตอนที่ 1 ตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ ทดลองใช้เครื่องมือและนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลจากกลุ่ม ตัวอย่างที่กำหนดไว้ พร้อมนำข้อมูลที่ได้นำมาตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์และแปลผลข้อมูลทาง สถิติ

ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนจัดทำร่างรายงานผลการวิจัยตาม วัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้และนำเสนอคณะกรรมการควบคุมเพื่อตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข

ข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการควบคุมแนะนำ และจัดพิมพ์พร้อมทั้งส่งรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

2. การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

2.1 ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม

2.1.1 เจ้าพนักงานเรือนจำจังหวัดอ่างทอง

2.1.2 ญาติที่มาเยี่ยมผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอ่างทอง

2.1.3 ผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอ่างทอง

2.2 การสุ่มตัวอย่าง

2.2.1 เจ้าพนักงานเรือนจำจังหวัดอ่างทองที่เกี่ยวข้องกับระบบเยี่ยมญาติของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอ่างทอง จำนวน 14 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive random sampling)

2.2.2 ญาติที่มาเยี่ยมผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอ่างทอง ระหว่างวันที่ 1-20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 จำนวน 100 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

2.2.3 ผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอ่างทองที่ออกเยี่ยมญาติ ระหว่างวันที่ 1-20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 จำนวน 100 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic random sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างจากหน่วยย่อยของประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน แบบสุ่มเป็นช่วง ๆ มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.2.3.1 จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ต้องขังชายและหญิงที่ได้รับการอนุญาตให้ออกเยี่ยมญาติภายในเรือนจำจังหวัดอ่างทองระหว่างวันที่ 1 - 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552

2.2.3.2 กำหนดหมายเลขประจำหน่วยตามบัญชีรายชื่อของประชากร (Sampling frame)

2.2.3.3 กำหนดช่วงของการสุ่ม (n/N)

2.2.3.4 ทำการสุ่มหาตัวสุ่มเริ่มต้น (Random start)

2.2.3.5 นับหน่วยของตัวอย่างไปตามช่วงของการสุ่ม (Random interval) ผู้ศึกษาต้องการสุ่มผู้ต้องขังจำนวน 100 คน จากจำนวนผู้ต้องขังที่ออกเยี่ยมญาติทั้งหมด 1,088 คน ดังนั้นจึงสุ่มทุก ๆ 11 คน เอามา 1 คน การสุ่มตัวอย่างประชากรคนแรกได้หมายเลข 9 คน คนที่สองที่ตกเป็นตัวอย่างได้แก่หมายเลข 20 และสุ่มลำดับต่อไปจนได้กลุ่มตัวอย่างประชากรตามจำนวนรวมทั้งสิ้น 100 คน

3. การสร้างและทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล

ในครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามจำนวน 3 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับเจ้าพนักงานเรือนจำจังหวัดอ่างทอง

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับญาติที่เข้าเยี่ยมผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอ่างทอง

ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับผู้ต้องขังที่ออกเยี่ยมญาติเรือนจำจังหวัดอ่างทอง

แบบสอบถามแต่ละชุดมี 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานระบบเยี่ยมญาติ

ตอนที่ 3 ปัญหาในระบบเยี่ยมญาติ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

3.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือครั้งนี้มีขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสารต่างๆ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบเยี่ยมญาติของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอ่างทอง

3.2.2 นำข้อมูลและแนวคิดที่รวบรวมได้ มาสรุป เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาในการสร้างเครื่องมือ เพื่อให้สอดคล้องและครอบคลุมมากที่สุด

3.2.3 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ให้มีความเที่ยงตรงตามโครงสร้างและเนื้อหามากที่สุด โดยพิจารณาว่าเครื่องมือนั้นสามารถวัดในสิ่งที่ต้องการได้จริง

3.3 การทดสอบเครื่องมือ

การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของข้อคำถามแต่ละข้อให้ตรงตามจุดมุ่งหมาย ของการศึกษาในครั้งนี้ ผลจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนนำไปคำนวณค่า IOC ตามสูตร ดังนี้ (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2543 : 273)

$$\text{สูตร} \quad \frac{\text{IOC}}{N} = \sum R$$

IOC	คือ	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับเนื้อหา
R	คือ	คะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิ
$\sum R$	คือ	ผลรวมของคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ
N	คือ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

เมื่อ R แทนคะแนนความคิดเห็นจึงมีค่า ดังนี้

เห็นด้วย	มีค่าคะแนนเท่ากับ	+1.00
ไม่แน่ใจ	มีค่าคะแนนเท่ากับ	0
ไม่เห็นด้วย	มีค่าคะแนนเท่ากับ	-1.00

ซึ่งจะต้องได้ค่า IOC ของการจัดระบบเยี่ยมญาติผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอ่างทอง อยู่ ระหว่าง .66 - 1 จึงสามารถนำเครื่องมือ (แบบสอบถาม) ไปเก็บข้อมูลจริงได้

3.4 การหาค่าความเชื่อมั่น

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาแล้วไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่เรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่จะศึกษาทั้ง 3 กลุ่ม 1) เจ้าพนักงานเรือนจำ 2) ญาติผู้ต้องขัง และ 3) ผู้ต้องขัง หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นเป็นรายข้อ (Item analysis) โดยหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ด้วยวิธีการของครอนบาค (Cronbach's alphas coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของสภาพการดำเนินงานระบบเยี่ยมญาติ (เจ้าพนักงานเรือนจำ) Alpha=.9090 ปัญหา ระบบเยี่ยมญาติ (เจ้าพนักงานเรือนจำ) Alpha = .9622 สภาพการดำเนินงานระบบเยี่ยมญาติ (ญาติผู้ต้องขัง) Alpha = .8421 ปัญหา ระบบเยี่ยมญาติ (ญาติผู้ต้องขัง) Alpha = .9244 สภาพการดำเนินงานระบบเยี่ยมญาติ (ผู้ต้องขัง) Alpha = .8125 ปัญหา ระบบเยี่ยมญาติ (ผู้ต้องขัง) Alpha=.9188

3.5 เกณฑ์การให้คะแนน

การวิเคราะห์ลำดับคะแนนและการแปลผล ผู้วิจัยพิจารณาตามเกณฑ์การแบ่งระดับ ดังนี้
 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้แบบตรวจสอบรายการ
 ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบเยี่ยมญาติของผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) โดยแบ่งเกณฑ์ให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	มีสภาพการดำเนินงานมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีสภาพการดำเนินงานมาก
3	คะแนน	หมายถึง	มีสภาพการดำเนินงานปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	มีสภาพการดำเนินงานน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	มีสภาพการดำเนินงานน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาระบบเชื่อมญาติของผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นแบบสอบถาม
มาตรฐานประเมินค่า (Rating scale) โดยแบ่งเกณฑ์ให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับมาก
3	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบเชื่อมญาติของ
ผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอ่างทอง ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์สาระ (Content analysis)

เกณฑ์การให้คะแนน การพิจารณาค่าใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเป็นเกณฑ์ ในการ
แปลผลความหมายของคะแนน โดยการแจกแจงความถี่แล้วนำไปหาค่าพิสัย หลังจากนั้นกำหนดชั้น
เพื่อหาความกว้างของแต่ละชั้นหรืออันตรภาคชั้น (พิชิต ฤทธิจรูญ. 2543 : 292) ดังนี้

$$\text{ช่วงระหว่างชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วงชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายได้ ดังนี้

ตาราง 1 หลักเกณฑ์ระดับสภาพและปัญหาระบบเยี่ยมญาติของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอ่างทอง

คะแนน	ระดับสภาพและปัญหา
1.00 – 1.80	น้อยที่สุด
1.81 – 2.60	น้อย
2.61 – 3.40	ปานกลาง
3.41 – 4.20	มาก
4.21 – 5.00	มากที่สุด

เกณฑ์การวิเคราะห์ผลของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การกระจายของข้อมูล
มากกว่า 1.00	มาก
0.00 – 1.00	น้อย

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์สาระ (Content analysis)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาถึงเรือนจำจังหวัดอ่างทอง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เจ้าพนักงาน ญาติ และผู้ต้องขัง

4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่างพร้อมชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจ เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงตามความต้องการของผู้ศึกษา

4.3 ผู้วิจัยจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเองระหว่างวันที่ 1 - 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552

4.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาสรุปวิเคราะห์ตามแนวทางที่กำหนด

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่เจ้าพนักงาน ญาติ และผู้ต้องขัง โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ผู้วิจัยใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้

5.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบเยี่ยมญาติของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอ่างทอง

5.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้อธิบายระดับสภาพการดำเนินงานและระดับปัญหาในระบบเยี่ยมญาติของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอ่างทอง

5.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้อธิบายการกระจายของข้อมูลระดับสภาพการดำเนินงานและระดับปัญหาในระบบเยี่ยมญาติของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอ่างทอง

5.4 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมากำหนดแนวทางการพัฒนาระบบเยี่ยมญาติของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอ่างทอง

6. การดำเนินการสร้างแผนกลยุทธ์

ในการสร้างแผนกลยุทธ์การพัฒนาระบบเยี่ยมญาติของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอ่างทอง ผู้ศึกษาไม่ได้จัดทำ (SWOT) ผู้ศึกษานำผลที่ได้จากการวิจัยมาสร้างแผนกลยุทธ์ตามลำดับ ดังนี้

6.1 นำผลที่ได้จากการวิจัยมากำหนดแนวทางการพัฒนา

6.2 นำแนวทางการพัฒนามากำหนดประเด็นยุทธศาสตร์

6.3 จัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาระบบเยี่ยมญาติของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอ่างทอง

6.4 จัดทำแผนที่กลยุทธ์การพัฒนาระบบเยี่ยมญาติของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอ่างทอง

7. การนำเสนอผลการวิจัย

เป็นกระบวนการในการนำผลการวิจัยที่ได้มากำหนดแนวทางการพัฒนาและเขียนรายงานการวิจัย

ผู้วิจัยนำแนวทางการพัฒนาที่ได้จากการศึกษามาจัดทำแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบเยี่ยมญาติของผู้ต้องเรือนจำจังหวัดอ่างทอง